

Cartea este un omagiu
împotriva genocidului.
Acestă poveste
nu trebuie să fie uitată.

Este o poveste de
survietuire și speranță,
de rezistență și
solidaritate.

Este o poveste de
împotriva neglijenței
și complicității.
Este o poveste de
împotriva neglijenței
și complicității.

Este o poveste de
împotriva neglijenței
și complicității.
Este o poveste de
împotriva neglijenței
și complicității.

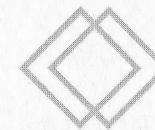
Este o poveste de
împotriva neglijenței
și complicității.
Este o poveste de
împotriva neglijenței
și complicității.

Toate atrocitățile prezentate în această carte, oricât ar părea de absurdă cititorului de astăzi, sunt documentate istoric. Personajele au fost modelate atât pe baza relatărilor martorilor la aceste evenimente tragice, cât și din sursele istorice disponibile.

Cosmin Baiu

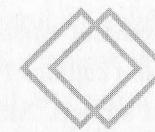
Ultima noapte la Auschwitz

Cuprins

Capitolul I. CĂLĂTORIE ÎN NECUNOSCUT	9
Capitolul II. SOSIREA LA AUSCHWITZ	29
Capitolul III. SONDERKOMMANDO	42
Capitolul IV. PORTRET DE FAMILIE	63
Capitolul V. PRIMA NOAPTE ÎN LAGĂR	73
Capitolul VI. EXPERIMENTELE SECRETE ALE LUI FRITZSCH	91
Capitolul VII. JOSEF MENGELE	102
Capitolul VIII. LA UN PAS DE MOARTE	117
Capitolul IX. ȘEDINȚĂ SECRETĂ LA LONDRA	132
Capitolul X. ÎN BIROUL COMANDANTULUI	145
Capitolul XI. ÎNCHIS	169
Capitolul XII. CRĂCIUN 1944	176
Capitolul XIII. EXECUȚIA	193
Capitolul XIV. ULTIMA NOAPTE LA AUSCHWITZ	219
Epilog	230
Scurte biografii ale personajelor istorice care apar în roman	234

Capitolul I

CĂLĂTORIE ÎN NECUNOSCUT

– Domnule Severin, nu cred să scăpăm vii din asta, nu-i aşa?, vorbi măruntelel.

L-am privit oarecum lipsit de interes, atât cât îl puteam vedea, pierdut printre paltoane groase de lână și căciuli de blană. Era incredibil că după atâtea zile petrecute acolo jos, în aerul astă pestilential, omulețul mai trăia. Fața lui îngustă era încadrată de o barbă lungă și cărlionțată, din care se iveau niște ochi negri, strălucitori. Tușea îngrozitor și se apleca din când în când să scuipe pe podea, împingându-ne pe toți cu coatele.

Era a doua oară când mă întreba în ultima oră și asta după ce toți ceilalți oameni ce îl flancau strâns încetaseră să-i mai răspundă, cu zile în urmă. Am ridicat poate pentru a mia oară privirea spre acoperișul de lemn al vagonului de marfă și m-am concentrat asupra nervurilor și nodurilor imperfecte, încercând să le găsesc un sens, un înțeles ascuns, o istorie ce ar putea trezi ceva interes și m-ar desprinde din iadul în care eram încastrat ca într-un bloc de ciment. Era micul meu joc pe care-l practicam obsesiv de zile în sir, de fiecare dată încercând să-i atribui noi valențe, noi semnificații.

Pierdusem noțiunea timpului odată cu ceasul pe care soldatul german mi l-a smuls de la mâna, rânjind larg, atunci când m-a împins în vagon, în Viena. „*Cu complimente din partea lui Adolf Eichmann!...*”, a exclamat el încântat, răsucindu-l atent în lumina dimineții, ce îl făcea să lucească.

„Felicitări pentru împlinirea frumoasei vârste de 40 de ani... să... din partea soției tale iubitoare, Elsa, și a copiilor Frida și Marcel”, a silabisit el rar literele gravate, printre dinții stricați. Am fost convins că fusese cea mai lungă frază citită din viața lui. Mi-a aruncat o privire încruntată, de parcă tocmai realizase că și eu eram un om ca și el, cu familie și copii și asta l-a făcut să se simtă prost. „Mișcă, jigodie!”, a scrășnit el vârându-și ceasul în buzunar și mi-a făcut vânt peste pragul vagonului. L-am auzit urlând ca scos din mînă la următorii prizonieri, lătrând ordine fără sens, doar pentru a-și calma conștiința, probabil.

Un alt reper pe axul timpului a fost momentul în care unul dintre prizonierii ce își țineau ochii lipiți de o crăpătură din scândurile vagonului a strigat fericit, pe tonul pe care Howard Carter l-a avut probabil atunci când a descoperit mormântul lui Tutankamon, în 1922: „*Brno! Am trecut prin gară, dar nu încetinim!... Suntem în Cehia...*”, animând pentru câteva clipe discuțiile cu care își omorau timpul oameni săliți să stea împreună chip lângă chip, respirându-și unul altuia aerul sărac în oxigen.

– Oare câte vite au fost transportate cu acest vagon?!, m-am trezit întrebând cu voce tare, în timp ce privirea mea fixa o mică gaură de deasupra capului, acolo unde nodul dintr-o scândură lipsea. Prin ea se vedea norii cenușii, de toamnă târzie.

Nu-mi dădu nimeni atenție și îmi continuai singur raționamentul nebunesc. Într-un astfel de vagon ar putea încăpea vreo treizeci de animale, în drumul lor spre abator. Odată ajunse la destinație, probabil că acestea erau coborâte cu atenție, pentru a se evita fracturile nedorite, după care erau conduse în sir indian spre clădirea ce mirosea vag a moarte și a carne arsă. Prin mișcări rapide și experimentate, gâtul animalelor era secționat cu un cuțit cu lama lungă, lăsându-le să zacă în propriul sânge, să se lupte pentru o ultimă gură de aer ce nu va mai veni însă niciodată. Cu corpul Cald și mintea într-o stare de adormire ce precede de obicei moartea, animalele erau transportate pe benzi mobile până în camera de tranșare, acolo unde topoare, freze electrice și cuțite le desfășeau corpurile

în părți componente, iar creierul, cu celulele încă vii, tipându-și durerea, era smuls din cutia craniană, ambalat în casolete metalice și aruncat în frigidere industriale. Vagonul ăsta purta poate urmele trecerii a mii de astfel de mici istorii macabre: fire de blană răzlețe, o crăpătură acolo unde copita unui cal izbise scândura vagonului, o urmă de sânge uscat aflată la peste doi metri înălțime.

– Domnule Severin, scăpăm noi vii din afacerea asta?, întrebă din nou omulețul, intrerupându-mi reflecția sumbră.

Îmi amintesc că mărunțelul ne-a povestit că a avut o brutărie pe Mariahilferstrasse, în Viena, ceea ce-l determina probabil să vadă totul, inclusiv propria sa existență ca pe o afacere, bună sau proastă, „*după cum dă bunul Dumnezeu*”, aşa cum obișnuia el să spună.

În primele zile ne-a spus tuturor cum facea el covrigi calzi cu semințe de mac și susan și „*chiar și de floarea soarelui, cu condiția să fie proaspete, gustoase și bine prăjite, crocante!*” Turismul era în floare după Marele Război și afacerea lui Joachim mergea ca pe roate, în ciuda crizei financiare ce se abătuse asupra Europei. „*Ascultați la mine, criză sau nu, există trei reguli de aur, pe care întotdeauna le-am respectat cu sfîrșenie: locația, locația și... iarăși locația! Nu investi în zone mărginașe, în cartierele sărace de muncitori sau orașele mici, asta mi-a zis tata pe vremea când trăia, săracul!... Ahhh... dacă m-ar vedea el aici... cred că ar crăpa inima în el de jale*”.

Mărunțelul, pe numele lui real Joachim, continuase să vorbească, neluând în seamă privirile lungi ale vecinilor de vagon, ce sufereau tot mai mult de foame. Nu s-a oprit din vorbit nici atunci când i-au spus să tacă, a insistat să le tot amintească de covrigi calzi și plăcinte cu mere proaspăt scoase din cuptor și atunci când l-au înghiontit, punându-i la încercare coastele firave. Probabil că era felul în care reușea să evadeze din acel iad împuștit, să retrăiască momentele bune ale existenței sale, atunci când viața cotidiană era împletită cu speranța unui viitor, aşa cum este ea împletită în cazul tuturor oamenilor întregi la minte. Într-un târziu a fost lovit în plină figură de un profesor de fizică, scos din mînă de foame, iar

chipul măruntelului s-a umplut imediat de sânge. Pumnul l-a surprins în clipa în care își descria tehnica de învelit crenvurști în aluat fraged, iar buzele i-au fost strivite de dinți, crăpându-se precum niște struguri prea copți, aproape stafidiți. Joachim a tăcut, însă în orele următoare și-a plâns în palme deznaștejdea, aşa cum ar fi trebuit toți să o facem, însă pentru un motiv sau altul ne rușinam... sau poate că ne speria gândul că dincolo de acest prag urmează doar nebunia. Încercam inutil să păstrăm aparența unei normalități, a unei civilizații, în acest loc îngrozitor. Ani la rând soldații și politicienii naziști ne-au numit sub-umanî, animale și asta ne motiva probabil să fim calmi și detașați în aceste clipe, poate pentru a le face în ciudă sau pentru că nu exista o alternativă, nu ștui!

Profesorul de fizică, un domn cândva impozant și cu o privire intensă de intelectual rasat – acum slăbit și uscat –, își ridică chipul spre mine, cu o expresie pe care se citea disperarea:

– Dumneavaoastră sunteți istoric, domnule... din lecturile și studiile dumneavaoastră ați mai întâlnit aşa ceva?! O asemenea ură a omului împotriva propriilor semenii!?

Bineînțeles că aş fi putut să-i pun și eu aceeași întrebare cu privire la specialitatea lui, însă aveam suficiente cunoștințe despre univers pentru a reflecta singur cu privire la acest subiect. La urma urmei, chiar în clipele în care noi eram transportați într-un vagon de vite spre o destinație necunoscută, însă previzibilă, planeta Pământ se învârtea prin spațiu în jurul Soarelui aşa cum o făcuse probabil netulburată în ultimii patru miliarde de ani. Pe Mercur, vulcanii își scuipau conținutul de metale și rocă topită, în timp ce pe Marte vreo furtună înghețată de praf roșu continua să sape în vechile roci, aplatizându-le.

Dincolo de marginile înghețate ale sistemul nostru solar, acolo unde domnea tăcerea absolută a spațiului cosmic anorganic, se înfățișa privitorilor însetate de cunoaștere centrul înstelat al Căii Lactee, galaxia din care vagonul de vite, morții și vii din el făceau cumva parte. Iar dincolo de ea, existau miliarde și miliarde de alte galaxii, o infinitate nepăsătoare la suferințele brutarului Joachim sau ale profesorului de fizică uscat de

foame și deshidratare, indiferentă la politica nenorocită, naționalismul, demagogia, votanții naivi și ura de rasă ce făcuseră posibil acest genocid!

– O, daaa, domnule Morritz, i-am răspuns eu cam fără chef. Din păcate, istoria omenirii este presărată de nenumărate acte de genocid, întrucât se pare că acesta este adânc încastrat în însăși ființa umană. Dacă evoluționismul ar mai avea nevoie de o dovadă în plus cu privire la originea noastră modestă, însuși comportamentul criminal al omului față de semenii săi ar constitui-o cu vârf și îndesat. Dorința de a ucide zace în noi în stare latentă, precum un micro-organism letal, așteptând ocazia potrivită pentru a ieși la iveală. Acest virus se complace ascuns de regulă în marile mase de indivizi neinstruiți, semi-analfabeti sau analfabeti funcțional, retardați mintali, indivizi apropiati că mai mult de condiția animală prin faptul că nu-și cunosc istoria, nu pot judeca cu propriul lor intelect, nu au nici măcar experiența vieții, iar realitatea pe care o văd în fața ochilor este pentru ei singura ce a existat sau va exista vreodată! Ei bine, masele acestea oarbe și infometate – pentru că elementul declanșator este de regulă o criză economică sau o criză a conștiinței sociale – sunt gata să-și urmeze până în iad păstorul ce inevitabil se naște din mijlocul ei, salvatorul ce le spune exact vorbele pe care vor să le audă... Îl urmează precum turma de oi ce pășește în spatele măgarului... numai că în cazul de față, turma de oi lasă în urma ei doar moarte și disperare.

Involuntar, privirea îmi aluneca spre chipul micuțului Joachim, ce mă fixa cu ochi mari și umezi, fără să dea vreun semn că înțelege ceea ce spun. Sângele i se uscăse între timp pe față, pe frunte și obraji, unde l-a întins cu mâncea paltonului.

Domnul Morritz îmi făcu semn să continu.

– Un exemplu interesant, care m-a fascinat întotdeauna, este cel al cruciadelor. Faptul că mici nobili și-au abandonat de bunăvoie averea și traiul îmbelșugat din Europa de Vest pentru a îndura suferințe enorme prin deșerturile și iernile Siriei, cu scopul declarat de a „elibera” Ierusalimul de o himeră, constituie un subiect de studiu în sine, atât filosofic și istoric, cât și de psihologie comportamentală. Modul în care și-au dezluțuit

pornirile atavice în clipa în care trupele conduse de Godefroy de Bouillon au trecut peste zidurile de apărare ale orașului în vara anului 1.099, depășește cu mult firava noastră imaginație. Au trecut prin sabie întreaga populație, indiferent de cult și etnie, de vîrstă sau sex, deoarece erau mult prea exaltați și furioși pentru a mai sta să le asculte rugămintile. Cronicařii arabi, dar și cei europeni, vorbesc despre faptul că acești „sfinți” eliberatori aveau picioarele scufundate în sânge până la glezne! După ce au terminat de ucis, conducătorii cruciadei s-au târât în genunchi pe dealul Golgotei și la Sfântul Mormânt, plângând și rostind rugăciuni fierbinți către Dumnezeu.

Domnul Morritz clătină aspru din cap, în timp ce Joachim continua să clipească cu un aer tâmp, absent.

– Domnule Severin, acesta este motivul pentru care nu mi-a plăcut mie istoria: prea multă moarte; pare că omul a încercat în permanență, din cele mai vechi timpuri, să găsească motive plauzibile pentru a ucide. Lupta pentru teritoriu, acest *Lebensraum*, cum îi spun astăzi politicienii naziști, lupta pentru putere, lupta pentru idei religioase, pentru resurse sau pentru a pune mâna pe femeile altora, toate acestea sunt doar motive, pretexte pentru a-ți ucide aproapele. Este însăși natura umană, domnule, exact aşa cum precizați mai devreme. Ei bine, eu m-am refugiat în fizică; aici lupta se dă cu materia moartă, cu însăși substanța organică ce stă la baza vieții, cu o bucată de carbon! Nu cred că exagerez atunci când spun că mi-aș putea petrece întreaga viață studiind atomul, părțile sale componente și legile ce animă întregul univers!

Joachim, care între timp se mișcase, împingându-ne cu coatele în încercarea inutilă de a-și face loc, îndrăzni să deschidă gura, cu buze tremurătoare, pentru a mă întreba:

– Ați spus că mai sunt și alte momente în istorie asemănătoare cu ceea ce am trăit noi în ultimii trei ani...

I-am zâmbit, surprins de fragilitatea și suferința ce se simțeau în vocea sa. În ultimele douăzeci și patru de ore, Joachim se transformase într-un muribund, din momentul în care i se interzise să viseze cu voce

tare la rețetele lui din aluat dospit. Începu să tușească spasmodic, într-un crescendo tot mai sufocat, până ce se ghenuia la picioarele noastre, ieșindu-mi din raza vederii. Chinul pe care acest om mic de statură îl îndura acolo jos, sufocat de paltoane și aproape lipsit de aer respirabil, mă făcu să apreciez la adevărată ei valoare statura mea atletică. Când reveni printre noi, o oră mai târziu, măruntele avea față stacojdie și ochii stinși, opaci și intrați în fundul capului. M-am gândit să-i răspund totuși la întrebare, pentru a-l mai face să uite de situația noastră. Dintr-o privire schimbată cu Morritz, ne-am îndepărtat cât am putut unul de altul, pentru a-i face puțin mai mult loc.

– Da, prietene, există și alte momente în istorie similare cu aceste vremuri nenorocite și nici măcar nu trebuie să săpăm prea adânc în trecut. Marele Război a fost în sine un genocid absurd, complet inutil, în care și-au pierdut viață milioane de oameni așa-zis civilizați. Și iată, n-am învățat nimic din asta, ci doar ne-am rafinat instrumentele de ucidere, ne-am ascuțit tăișul armelor doar pentru a o lua de la capăt. Toate aceste omoruri și atrocități au fost făcute în spiritul naționalismului neobosit, al etnicității și independenței neamurilor! Sunt însă ferm convins că într-o bună zi aceste popoare beligerante își vor dori să se unească într-o națiune unică – *Europa Unită* –, deoarece toate pârghiile economice, sociale și politice vor conduce într-un final la acest lucru. Iar milioanele acestea de morți, de indivizi ce și-au dat viață pentru națiunea abstractă de patrie?! Vor fi murit în zadar, aşa cum s-a întâmplat în toate războaiele, în toate epociile istoriei...

Vorbele îmi fură întrerupte de tipătul sfâșietor al unei femei aflată la oarecare depărtare de mine.

– A murit! Dumnezeule mare, a murit!

Urmă o serie nesfârșită de urlete, pe care mulțimea aceea abrutizata de frig, foame și sete le ignoră, așteptând să se stingă de la sine, prin epiuizare. Scene ca aceasta creaseră mare emoție în urmă cu câteva zile, atunci când primii oameni și-au dat duhul în wagon, prea slabii și sufocați pentru a mai face față condițiilor groaznice, în care nu-ți puteai mișca

nici măcar mâinile fără a deranja pe cei din jurul tău. Informațiile circulau rapid din gură în gură: „*I-a murit tatăl... avea doar 63 de ani, un om deosebit, medic... sufocat*”. „*I-a murit fratele mai mic... de foame...*”

Acum era vorba de moartea unui copil mic, ce nu mai găsise în sânul matern nicio picătură de lapte în ultimele 48 de ore, însă și informația asta devenise un fapt comun, ce nu mai trezea prea mult interes. O simplă afirmație, de tipul „*poate e mai bine că s-a întâmplat aşa*”, însoțită de o scurtă clătinare din cap, puse capacul peste mormântul proaspătului decedat, dându-i mângâiere și îndrumare spre lumea cealaltă.

Mirosul de carne putredă amestecat cu cel al fecalelor era atât de puternic, încât simpla conștientizare a faptului că erau prizonieri în acel loc făcea pe mulți să intre în convulsiile stomacale involuntare, fără să poată vomita nimic, neavând ce. La început ne rușinaseră unul de celălalt, încercând să ne abținem cât mai mult de la nevoile fiziole, însă a trebuit să ne descurcăm cum am putut în una dintre cele patru „toalete” amenajate din câteva bagaje puse unele peste celelalte în colțurile vagonului. Urina se scurgea imediat printre scândurile groase de stejar, însă restul rămânea să ne însoțească pentru întreaga călătorie. Cu toții puțeam îngrozitor, luându-ne la întrecere cu cadavrele ce începeau să se umfle alături de noi.

Scârțătul sfâșietor al frânelor vagonului și inertia ce urmă frânei bruște aruncă multimea dintr-o parte într-alta, făcându-i pe cei mai firavi să fie strivîți la picioarele celorlați. Vagonul se opri și absolut toată lumea și ținu respirația pentru a asculta cât mai bine sunetele de afară. Se auzeau vocile lătrate în germană ale unor soldați ce se deplasau în fugă de-a lungul trenului.

– Puteți vedea ceva afară?, îndrăzni să întrebe o voce nerăbdătoare, pierdută undeva pe la mijlocul vagonului.

Urmă o scurtă rumoare, ce se stinse treptat din lipsă de informații. În cele din urmă, individul ce putea privi în exterior printre scânduri, exclamă ceva, ce fu preluat mai departe de multimea curioasă, din gură în gură.

„*Bielsko-Biala!*”, rosti domnul Morritz, care la rândul său fusese informat de o doamnă în vîrstă, din spate.

– Ce poate însemna asta?, am întrebat eu. Unde suntem? Denumirea asta nu-mi spune din păcate nimic...

Feelele mirate din jur erau un răspuns în sine.

Din nou vocile nemților se apropiară de vagonul nostru. De data asta se auzea destul de clar ce vorbesc.

„– *În primele trei vagoane sunt puțini supraviețuitori... au fost probabil inchise ermetic, s-au sufocat... I-am lichidat. Le desprindem de restul trenului chiar în acest moment, herr Obersturmführer, pentru dezinfectare.*

– Verificați și situația celorlalte patru vagoane.

– Am înțeles...”

Imediat ce lacătele fură descuiate, ușa masivă a vagonului începu să culiseze spre dreapta, lăsând să pătrundă lumina. Am fost orbiți cu toții; mi-am dus instinctiv mâna la ochi și, în busculada generală, atât cadrivele, cât și cei vii aflați chiar în pragul vagonului, au fost împinși și au căzut probabil chiar la picioarele soldaților germani. Până să ne dezmetemicim, două rafale de pistol mitralieră răpăiră metalic, urmate de țipetele femeilor din vagon, înfricoșate că le-a sosit ceasul. Copiii tăceau, ascunși printre fustele mamelor.

Se auziră râsetele batjocoroitoare ale soldaților, ce acoperiră vacarmul multimii panicate.

– Minune! Aici trăiesc aproape toți!

Când ochii mi s-au obișnuit cu lumina, am putut zări o persoană încruntată, îmbrăcată în haine brune, probabil SS, flancată de doi soldați înarmați până în dinți. Atmosfera era de un gri deschis și fulguia rar, iar fulgii de nea erau purtați încolo și încoace de câte o pală de vânt. În spatele lor se vedea peronul unei mici gări, parțial în ruine, în interiorul căreia își făceau veacul câteva zeci de ciori ce își așteptau răbdătoare masa.

– *Guten Tag*, rosti rar personajul, spărgând teroarea de sticlă în care înghețasem cu toții.

După care se întoarse către ceilalți:

– Goliți vagonul de resturi, cadavre, după care îl resigilați. Verificați-le și pe celelalte.

Soldații se repeziră în vagon, ținându-și câte o batistă la nas și începură să împingă cadavrele, în strigătele deznașdăjduite ale rudelor. Probabil că tipetele îi scoteau din minti, pentru că fără niciun motiv unul dintre ei își înfipse mâinile în gulerul unei fete și, ajutat de celălalt, o traseră afară din tren, unde o trântiră pe pietrele peronului. Orice încercare a fetei de a se ridica fu întâmpinată cu lovitură de cizmă în burtă, atât de puternice, încât fata rămase destul de repede nemîșcată. O femeie îmbrobodită își făcu loc printre prizonieri zbierând ceva către soldați într-o limbă slavă, atât cât am putut eu să-mi dau seama. Probabil că era mama fetei. Un pat de armă într-o latură a capului îi zbură femeii baticul și aceasta se prăbuși ca un butuc la pământ. Multimea din jurul meu se îmbulzi să vadă mai bine, ascunzând cele două femei privirilor mele. Două împușcături și râsetele isterice ale celor doi soldați mă lămuriră însă.

– Ai văzut căteaua? Să ne atace, nu alta. Mai dorește cineva să testeze?!

Soldatul care vorbise își ridică pistolul mitralieră și ținti în direcția noastră. De unde ședeam puteam vedea destul de bine țeava neagră a armei și gaura prin care Moartea putea să ne scuipe în față cu plumb. Multimea se potoli; absolut toți se uitau fascinați la arma din mâna puștanului blond.

În următoarele cinci minute, sub privirile celor doi soldați cu armele țintite către noi, au fost debarcate în liniște toate cadavrele. Am rămas cam două treimi din numărul celor ce plecaseram din Viena. Nu însă pentru multă vreme, deoarece au adus alți oameni din celelalte vagoane, pe care i-au împins peste noi cât mai strâns, amenințându-i în permanență cu împușcarea. Numai atunci când eram atât de îngheșuită încât nu ai fi putut arunca un ac printre noi s-au declarat soldații mulțumiți și au trântit ușa. Sunetul lacătelor ce se închideau a fost chiar mai greu de suportat acum decât prima dată.

Încă sub impresia făcută de uciderea celor două femei, am rămas cu toții tăcuți, străduindu-ne să respirăm, cu gurile lacome de aer îndreptate spre tavanul vagonului. După aproximativ o jumătate de oră, locomotiva fluieră de plecare și roțile se puseră în mișcare, lăsând în urmă glumele și urările de călătorie plăcută ale naziștilor aflați pe peron. Numai atunci am putut răsufla ușurat și mi-am privit cu înțeles vecinii, pe care îi puteam recunoaște mai mult după scânteierea ochilor în penumbră.

– Unde ne-or duce, domnule Severin?, întrebă profesorul de fizică, fără nicio referire la ceea ce tocmai se întâmplase. Amândoi știam că nu are niciun rost să reluăm și să comentăm scenele oribile la care fuseserăm martori.

– Am auzit de existența unui lagăr de concentrare undeva în Polonia... sau poate sunt mai multe, cine știe?! Unii soldați întorși de pe front au comentat căte ceva și astfel s-a răspândit acest zvon în Viena. Nu ar fi nimic ieșit din comun; doar Hitler s-a declarat de la bun început în favoarea lor. A subliniat chiar că nu face altceva decât să copieze modelul inițiat de către englezi și francezi în colonii.

– Și credeți că ne duc într-acolo?! Este oare asta o veste bună?!

Am tăcut o vreme și l-am privit direct în ochii lui panicați. Măruntelel, care până atunci se ascunsese la picioarele noastre, își făcu apariția, sorbindu-mi fiecare vorbă.

– Sincer... da! Și știți de ce? Pentru că puteau să ne ucidă chiar aici, la Bileško-B... B... sau cum îi zice locației ăsteia. De ce atâtea scrupule? Pentru ei noi nu însemnăm nimic, aşa cum ați văzut și singur. Asta nu poate să demonstreze decât că ne duc undeva unde să ne pună la muncă în una din multele lor fabrici de război. La urma urmei au nevoie de forță de muncă, nu?! Din moment ce toți bărbații germani sunt pe front, cineva trebuie să le producă nenorocitele de bombe, arme și tancuri, nu credeți?!

Măruntelel păru a se întrema puțin la auzul vorbelor mele.

– Adică vreți să spuneți că vom primi masă caldă? Apă și pâine?! Dar asta e minunat!

– Da, dar va trebui să muncești pe rupte, întrucât lagărul de concentrare nu este un pension de domnișoare. Sunt convins de asta!